

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/566/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814215407
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814215407.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: K. U. N., s.r.o., so sídlom K. XX, G., IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. M. U., s. r. o., so sídlom H. XX, G., IČO: 47 233 516, proti odporkyňi: X. S., nar XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne : Občianske združenie I. Q. K. N., so sídlom I. nám. X, G., IČO: 42 362 962, právne zastúpeného JUDr. G. Z., advokátom so sídlom O. XX, G., o zapltenie 340,96 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9C/142/2014-29 zo dňa 15. apríla 2015, v senáte takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne **p o t v r d z u j e .**

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, záhlaví identifikovaným uznesením súd prvého stupňa návrh konanie v dôsledku späťvzatia návrhu zastavil a uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 69,55 Eur. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 96, ods. 1 veta prvá a druhá, § 151, ods. 1 veta prvá a § 146, ods. 2 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Podľa posledného z citovaných zákonných ustanovení rozhodol o náhrade trov konania vychádzajúc z toho, že zastavenie konania zaviniť navrhovateľ, preto zodpovedá za náhradu trov konania odporkyne a vedľajšieho účastníka. Náhradu trov konania priznal vedľajšiemu účastníkovi, a to za účelne vzniknuté trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci á 26,56 Eur - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie, k tomu 2 x náhrada podľa § 16 ods.3 Vyhl. 655/2004 z.z. á 8,04 Eur, celkom v sume 69,55 Eur.

Uznesenie súdu prvého stupňa v časti, ktorou súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania, v zákonnej lehote odvolaním napadol navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené na bránenie práva, pričom zdôraznil, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, ktoré skutkové a právne okolnosti sú dôvodom priznania náhrady trov. Pripomenul, že združenia na ochranu spotrebiteľa majú možnosť využívať aj podporu ministerstva s tým, že odôvodnené právne zastupovanie sa môže vyskytovať iba v mimoriadne obtiažnych právnych veciach, v opačnom prípade sa vzhľadom na spôsob a formu činnosti, ktorá spočíva len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta, javí len ako činnosť zameraná na dosiahnutie odmeny. Označil za vzájomne rozporné, aby mal nejaký subjekt osobitné práva priznané zákonom na realizáciu vlastnej činnosti, avšak na jej vykonávanie nie je ani personálne, ani odborne nijak vybavený. Na podporu svojej argumentácie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, ako aj ďalšie

rozhodnutia prvostupňových súdov a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/515/2012. Poukázal na to, že s účinnosťou od 1.1.2015 musí takýto subjekt preukázať súhlas toho na strane ktorého má vystupovať a keďže to vedľajší účastník neurobil, nemôže mať procesné postavenie vedľajšieho účastníka. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu navrhovateľa vedľajší účastník na strane odporkyne písomné vyjadrenie nepodal.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.. Uznesenie prvostupňového súdu vo zvyšných častiach, z hľadiska jeho vecnej správnosti nepreskúmal, pretože vo vzťahu k nim, rozhodnutie súdu napadnuté nebolo teda voči nim nenastal suspenzívny účinok odvolania (§ 206 O.s.p.).

Z obsahu spisu je vyplýva, že po podaní návrhu na začatie konania zo dňa 22.08.2014 a splnení poplatkovej povinnosti navrhovateľa na základe výzvy súdu prvého stupňa zo dňa 02.09.2014 bola odporkyňa v rámci prípravy pojednávania vo veci vyzvaný na vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania. V nadväznosti na vytýčenie termínu pojednávania vo veci na 15.04.2015 oznámilo občianske združenie I. Q. K. N. svoj vstup do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane odporkyne. Vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení zo dňa 30.03.2015 poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky a vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ následne podaním doručeným súdu dňa 13.04.2015 oznámil, že berie návrh v celom rozsahu späť a žiada konanie zastaviť, súd prvého stupňa nariadené pojednávania zrušil a konanie zastavil. Navrhovateľa zaviazal na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, dôvodiac zavinením zastavenia konania navrhovateľom.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že uplatnená náhrada trov konania vedľajšieho účastníka, predstavujú neúčelné náklady za právne služby, a to tak z hľadiska jednotlivých úkonov právnej služby, tak z personálneho aspektu, keďže členovia vedľajšieho účastníka majú byť spôsobilí na poskytnutie v kvalifikovanej pomoci spotrebiteľovi. Uvedené námietky navrhovateľa, nemožno akceptovať.

Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby ako vedľajší účastník sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. S účinnosťou od 15. októbra 2008 zákon zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. K tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. účinného od 01.01.2015 do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. účinného do 31.12.2014 do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa ust. § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Podľa ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia zastavenia konania, ktorá sa uplatní aj v tomto prípade, je priznanie trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý nenesie zodpovednosť za zavinenie na zastavení konania. Za takéhoto účastníka treba s ohľadom na právoplatnosť zastavujúcej časti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nepochybne považovať odporkyňu, a rovnako s odporkyňou aj vedľajšieho účastníka vystupujúceho v konaní na jej strane.

Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p., aj za situácie, že účastník (aj vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania), má zaručené právnym poriadkom možnosť právnej pomoci.

Vedľajší účastník využil svoje právo na právne zastúpenie v tomto konaní, preto je potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z..

Po preskúmaní veci odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že za účelne v prejednávanej veci je potrebné považovať v priebehu prvostupňového konania dva úkony právnej služby, za ktoré vedľajší účastník žiada odmenu, pretože boli uskutočnené efektívne, v priebehu prvostupňového konania v prospech odporkyne, a to prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie vo veci a k nim prináležiaci náhradu podľa § 16 ods. 3 Vyhl.č. 655/2004 z.z... Vedľajší účastník na strane odporkyne si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka na strane odporkyne v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa odvolacieho súdu vznikli titulom jeho právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení sumy trov jednotlivých položiek právneho zastúpenia patriacich vedľajšiemu účastníkovi postupoval dôsledne podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva kto, komu a v akej výške a špecifikácii má trovy konania nahradiť a tiež dôvody, pre ktoré ich súd prvého stupňa považoval za účelne vynaložené, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje na tieto poukazuje (§219,ods.2 O.s.p.).

Odvolací súd v tak danom prípade nepovažoval za dôvodné námietky navrhovateľa týkajúce sa neúčelnosti trov vynaložených vedľajším účastníkom z titulu právneho zastúpenia na bránenie práva odporkyne ako spotrebiteľa. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd zdôrazňuje, že odmena za prevzatie a prípravu zastúpenia bola súdom prvého stupňa správne priznaná vedľajšiemu účastníkovi ako úkon právnej služby, ktorého vykonanie bolo procesne nevyhnutné v záujme ďalšieho účelného bránenia práv odporkyne v občianskom súdnom konaní. Zákonný predpoklad účelnosti spĺňali v preskúmvanej veci i trovy právneho zastúpenia spočívajúce v priznaní odmeny za ďalší úkon právnej služby - vyjadrenie zo dňa 30.03.2015, v ktorom vedľajší účastník poukázal na jednotlivé obsahové nedostatky zmluvy a neprijateľné zmluvné podmienky, a zároveň vzniesol námietku premlčania, ktorá sa v konečnom dôsledku ukázala ako opodstatnená, teda išlo o úkon, ktorý nepochybne bol spôsobilý privodiť pre odporkyňu priaznivé rozhodnutie vo veci. Účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, v ktorom odporkyňa aj v nadväznosti na intervenciu vedľajšieho účastníka dosiahla späťvzatie návrhu a zastavenie konania v plnom rozsahu. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. To sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom,

nakoľko vedľajší účastník má v zmysle ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Odvolačný súd s prihliadnutím na uvedené konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne by znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa jeho nespĺňa znaky mimoriadne obtiažnej právnej veci, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporcom, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporcu vychádzať z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v preskúmvanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku navrhovateľa spočívajúcu v tom, že s účinnosťou od 1.1.2015 musí vedľajší účastník preukázať súhlas toho na strane ktorého má vystupovať a keďže to vedľajší účastník neurobil, nemôže mať v tomto konaní ďalej už procesné postavenie vedľajšieho účastníka.

Je pravdou, že v čase rozhodovania prvostupňového a tiež odvolacieho súdu, je účinná zmenená úprava § 93 ods. 3 O.s.p. (účinnosť od 01.01.2015), ktorá na rozdiel od predchádzajúcej úpravy výslovne vyžaduje súhlas hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania ako podmienku vstupu. Hoci procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch, spravidla zákon stanovuje pravidlo o zachovaní účinkov úkonov (ale aj plynutia lehôt, prípadne ďalších skutočností). Aj keď tomu tak nie je, ako v danom prípade, keď zákonodarca nestanovil prechodné pravidlo riešiacie časovú kolíziu oboch právnych noriem, je to vyvoditeľné z ústavno-konformného výkladu odkazom na požiadavku právnej istoty a dôvery subjektov práva v právo samotné. Pravidlo o zachovaní účinkov neúčinnnej právnej úpravy sa musí odvodiť od ústavných princíпов legitímnych očakávaní, dôvery subjektov v právo, či z princípu ochrany nadobudnutých práv. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je Slovenská republika právny štát. Do obsahu pojmu právny štát nesporne patrí aj zákaz retroaktivity a ochrana nadobudnutých práv za predpokladu, že nový právny predpis zhoršuje právne postavenie svojich adresátov alebo je objektívne spôsobilý zhoršiť toto postavenie. Retroaktivita zavedená právnym predpisom, ktorý by rušil, prípadne zhoršoval nadobudnuté práva, je z hľadiska právnej istoty neprípustná (napríklad nálezy Ústavného súdu ČSFR sp. zn. PL. ÚS 78/92, nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/99, PL. US 16/95, uznesenie sp. zn. PL. ÚS 5/05). V tejto súvislosti ústavný súd už vyslovil názor, že princíp právnej istoty ako komponent právneho štátu znamená, že v špecifických okolnostiach nesmie byť arbitrárna, bez adekvátneho verejného záujmu zhoršená do budúcnosti právna pozícia jednotlivca, ako aj právny názor, podľa ktorého z pohľadu prípadnej retroaktivity právnych noriem je podstatnou otázkou ochrany nadobudnutých práv, ktoré by preto neskoršia právna úprava už nemala rušiť, prípadne zhoršovať, ale (a „pro futuro“) len zlepšovať (PL. ÚS 38/99).

Vychádzajúc z uvedeného výkladu je odvolací súd toho názoru, že právne účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo za už neúčinnnej „starej“ procesnoprávnej úpravy, zostávajú zachované napriek tomu, že došlo k zmene právnej úpravy o podmienkach vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Vyplýva to z princíпов ochrany nadobudnutých práva a dôvery subjektov práva v právo samotné odvodené od princípu právneho štátu, za súčasného konštatovania, že novou právnou úpravou stanovené podmienky vstupu vedľajšieho účastníka zhoršujú právnu pozíciu vedľajšieho účastníka, ktorý sa zúčastňuje konania popri odporcovi (výslovne stanovené podmienky jeho vstupu).

V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval poukazy navrhovateľa v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúce sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti - vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne ako vecne správny, za použ. ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol za použ. § 142, ods. 1, § 151, ods.1 v spojitosti s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne ich náhradu nepriznal, keďže tento náhradu trov konania neuplatnil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .